

Ünnep és történelem

Ünnep közeleg: felszabadulásunk évfordulója — harmincegyedik, békében és jövőt éltető munkában megünnepelt évfordulója a fasiszta rendszert megdöntő, az országot a népi demokrácia útján a szocializmus felé elindító, az európai történelemben is fordulatot jelentő 1944. augusztus 23-i antifasiszta és antiimperialista nemzeti fegyveres felkelésnek.

Harmincegy év több, mint egy emberöltő: az áldozatos és dicsőséges fegyveres harc befejezése óta nemzedékek születtek és nőttek fel, akik számára 1944 augusztusa — történelem. De eleven az ünnepekben éppúgy, mint a hétköznapokban szüntelen jelenlevő, közvetlenül érzékelhető történelem. S ez nemcsak azért van így, mert még közöttünk élnek az egykori sorsdöntő aktus résztvevői; nemcsak azért van így, mert művészeink, íróink — akik számára kiapadhatatlan ihletforrás 1944 augusztusa — mindegyre újabb s újabb alkotásokkal emlékeztetnek az egykori hőses napokra; legelsősorban azért van ez így, mert napjaink történelme közvetlen folytatása az akkor végrehajtott tetteknek, s mert a fegyveres felkelés szervezője és irányítója, a Román Kommunista Párt következetesen vezeti országunkat a fejlődés akkor megnyitott útján.

Harmincegy év alatt, a párt által kijelölt napi feladataink teljesítése során, számtalan nehézséget győztünk le a múlt terhes örökségei felszámolásáért, az új társadalmi rend megalkotásáért folytatott harcban. Napi feladataink, melyeknek — a párt mozgósító példamutatásával — mindenkor megfeleltünk, nem egy-egy fordulópontot jelölnek társadalmunk fejlődésében, hanem egy-egy új, magasabb lépcsőfokot, amelyre visszapillantva látjuk a történelem alakulásának töretlen ívét, a Román Kommunista Párt politikájának következetességét és távlatokba tekintő céltudatát.

Harmincegy év alatt minden ünnepi hangulatú emlékezésünk az egyetlen nagy fordulópontra, a felszabadulásra valamilyen épp soron levő napi feladat teljesítésének lázában zajlott. Most sincs ez másképp: most is egy új, magasabb lépcsőfokra készülünk lépni — a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának és Románia Legfelsőbb Gazdasági és Társadalmi Fejlesztési Tanácsának 1975. július 21—22-én lezajlott együttes plenáris ülése, az ott tett megállapítások, az ott hozott döntések szellemében. Napi feladataink ezúttal elsősorban gazdasági természetűek, s az 1975. évi egységes országos gazdasági-társadalmi terv és az ezzel kapcsolatban tett vállalások teljesítésére, az ötéves terv teljesítésére és túlszárnyalására irányulnak, s arra, hogy ezáltal biztosítsuk a feltételeket az 1976—1980-as időszakra tervezett fejlődési ütemek és arányok eléréséhez. Ehhez — mint az együttes plenáris ülésről kiadott közlemény hangsúlyozza — „az egész tevékenységet az erőforrások magasabb szintű hasznosítására, az anyagi termelés struktúrájának javítására, a termelőkapacitások jobb kihasználására“ és egy sor más, az említett dokumentumban részletesen kijelölt konkrét gazdasági feladat és erkölcsi elvárás teljesítésére kell fordítanunk. Ez a biztosítéka továbblépésünknek a fejlődés megkezdett útján, a modern technika térhódítása, állandó tökéletesedése s a tudomány ter-

melőerővé válása korszakában, századunk utolsó negyedében — mely már a jövő század, a 2000-es évek előjátéka.

Harmincegy év alatt a társadalmi rend gyökeres megváltoztatásával járó elkerülhetetlen nehézségek mellett olykor más, a természet erői okozta nehézségekkel is meg kellett birkóznunk: hol aszályal, hol folyóárasztó országos esőzésekkel. Ezek a természeti tények nem a történelem, hanem a földrajz, a meteorológia tárgyköréhez tartoznak — történelem ott és akkor lesz belőlük, ahol és amikor munkája eredményét a természeti erők szeszélyeitől függetleníteni akaró ember szembeszáll ezekkel az erőkkel, s egyrészt a konkrét kártételeket előzi meg, illetve hozza helyre, másrészt — nem a természet ellen, hanem szövetségben vele, tekintetbe véve a korszerű ökológia sugallta szempontokat — oly módon civilizálja a tájat, hogy az egyre kevésbé legyen az elemi csapásoknak kiszolgáltatva. Ezt a két — pillanatnyi és távlati — feladatot jelölte ki a júliusi plenáris ülés, főleg az 1975-ös árvíz okozta veszteségek maradéktalan pótlását szorgalmazva, s egyúttal megelégedéssel nyugtázva az árvíz napjaiban az összes dolgozók által tanúsított hősiességet, áldozatkész és felelősségteljes magatartást, amire a párt főtitkára, Nicolae Ceaușescu elvtárs adott személyes példát.

Harmincegy év építő és alkotó munka után úgy kell lépnünk szabadságunk harminckettedik évébe, hogy — a történelem részeseinek, a folyamatosság láncszemének érezve magunkat — a jövő évekre és évtizedekre függesszük tekintetünket. Mint ahogy a fegyveres felkelés résztvevői nem csupán a közvetlen ellenség felszámolásáért harcoltak, hanem azért is, hogy megnyissák az ország, a nép számára a szabadság messze vezető útját, úgy kell ma nekünk is a Román Kommunista Párt XI. kongresszusán kijelölt út — a modern, sokoldalúan fejlett szocialista társadalom építésének kiteljesítése — jelenlegi szakaszát megtennünk. Mint a párt főtitkára, Nicolae Ceaușescu elvtárs mondta néhány nappal a júliusi plenáris után, az RKP Bukarest municípiumi bizottságának küldöttsége előtt elhangzott beszédében: „A XI. kongresszus határozatainak előirányzatai szerint megfelelően elő kell készíteni az új ötéves tervet. Mint ismeretes, az új ötéves terv különleges feladatokat irányoz elő, nemcsak mennyiségi, hanem főleg minőségi szempontból. Ez komoly erőfeszítéseket követel az összes pártszervezetektől, munkaközösségektől, vállalatoktól és intézményeinktől minden szektorban, mert a következő ötéves terv minden munkaterületen a műszaki-tudományos forradalom érvényesülésének, a gazdasági-társadalmi országfejlesztés magasabb szintre emelésének, egész népünk anyagi és szellemi jólétének az ötéves terve kell hogy legyen.“ E szavak nyilván nemcsak a fővárosi pártküldöttségnek szóltak, hanem mindannyiunknak, és újra mai tevékenységünk jövőbe mutató hatásirányát, a történelem harmincegy éve elkezdődött új szakaszának töretlen vonalába való illeszkedését idézik tudatunkba.

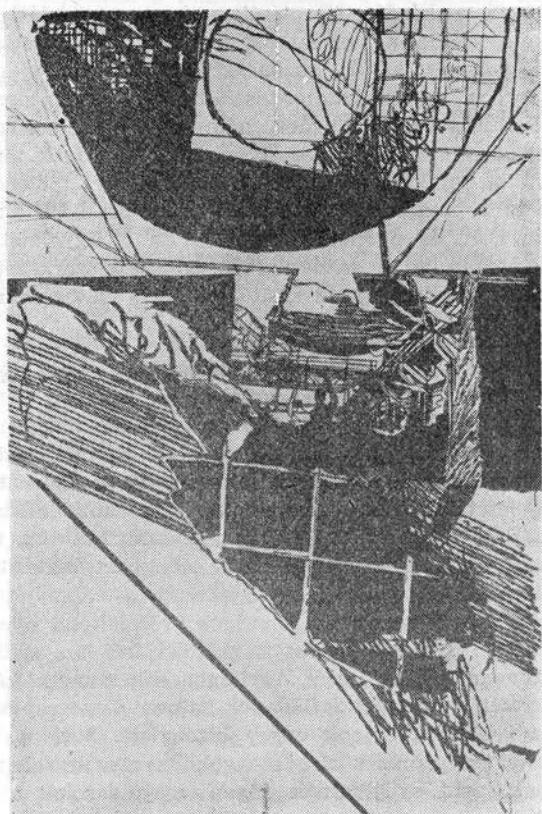
Mint rövid eszmefuttatásunk elején említettük, a román munkásosztály és az egész nép 1944. augusztus 23-i antifasiszta és antiimperialista nemzeti fegyveres felkelése, amely hatalmas csapást mért a hitlerista „világbirodalomra“, nemcsak a népünk nyakára települt fasiszta rendszert semmisítette meg, hanem ezáltal — valamint a román hadsereg áldozatkész részvételével más országok felszabadításában s a hitlerista Németország fölött aratott győzelemben — sarkalatos jelentőségre tett szert az európai történelemben is. S a párt vezette román nép azóta sem feledkezett meg soha arról, hogy tagja az európai népek és minden más nép nagy családjának.

Harmincegy év óta mindenkor, de különösen az utóbbi években, a párt főtitkára, Nicolae Ceaușescu elvtárs kezdeményezte aktív román külpolitikai kibontakozás éveiben országunk részt vállalt a nemzetközi problémák megoldásából, a világ békéjének és biztonságának megvédéséből, s ennek során nagy horderejű jogelveket fogalmazott meg, illetve rögzített le, amelyeknek a nemzetközi

kapcsolatok normáivá kell válniuk. Ebben a szellemben vett részt országunk sok más konstruktív tanácskozás mellett az európai biztonsági és együttműködési konferencia minden szakaszán, s végül — az államelnök személyes képviselésével — az említett konferencia harmadik, legmagasabb szintű szakaszán is, amely épp e hónap elején ért véget Helsinkiben, s amely új ígéretes távlatokat nyit meg a kontinens országainak, összes népeinek és nemzetiségeinek barátsága, kölcsönös előnyökkel járó gazdasági és kulturális együttműködése, biztonsága és békéje előtt — hosszas kollektív erőfeszítések eredményeképpen, melyekből országunk is cselekvően kivette részét. Helsinkiben a világ békés fejlődésének, a társadalmi rendszertől és ideológiai különbségektől független kölcsönös barátság és segítőkészség általánossá válásának jelentős állomása, melyben mi amaz eszmények valóra válásának jelét is látjuk, amelyekért az európai történelem legválságosabb napjaiban a román nép fegyverrel harcolt.

Ezekkel a gondolatokkal és a belőlük fakadó tettekkésziséggel eltelve készülünk az augusztusi ünnepre mindannyian, nemzetiségi különbség nélkül, akik egy békés világban, egy ragyogó hagyományait és több mint két évezreden át felhalmozott kulturális értékeit a jövő szolgálatába állító kontinensen akarunk élni szocialista hazánkban, a szocialista humánus és erkölcs légkörében, méltóan idestova huszonegyedik századi ember voltunkhoz.

KORUNK

Ioachim Nica: 1944. augusztus